

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI

Researches About The Turks All Around The World

ISSN: 0255-0644

2013 / 204
MAYIS - HAZİRAN
MAY - JUNE

İstanbul - 2013

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi

Researches About The Turks All Around The World - ISSN: 0255 - 0644

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

The Foundation of Researches About Turks All Around The World

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Turan YAZGAN

Sahibi / Owner

Közhan YAZGAN

Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Saadet Pınar YILDIRIM

Yayın Kurulu / Editorial Board

- Prof. Dr. Salih AYNURAL (Ahmet Yesevi Üniversitesi)
- Prof. Dr. Sedat MURAT (İstanbul Üniversitesi)
- Prof. Dr. Necdet ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi)
- Prof. Dr. Hayati TÜFEKÇİOĞLU (İstanbul Üniversitesi)

Yayına Hazırlayan / Editor

Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ

Dizgi / Typesetting

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yuluğ Tekin Dizgi Merkezi

İç Tasarım / Design

Gökhan KAYA

İletişim Adresi / Management Center

Kemalpaşa Mah. Bukalıdede Sok. No: 4 Saraçhane İstanbul / TÜRKİYE

Tel: (0212) 511 10 06 / Belgegeçer: (0212) 520 53 63

İnternet adresi: www.turan.org.tr / **e-posta:** tdav@turandergisi.org - dizgi@turandergisi.org

Posta Çeki Hesabı Numarası: İstanbul Aksaray PTT Şubesi - 141720

Vakıfbank İstanbul Fatih Şubesi: TR76 0001 5001 5800 7287 8397 25

Baskı / Printed By

Özrenk Matbaa : Davutpaşa Mah. İpek İş Hanı No: 6/18 Topkapı - İSTANBUL

Tel: (0212) 565 41 97

Yayın Türü

2 Aylık, Süreli, Uluslararası, Hakemli

EBSCO PUBLISHİNG - TUBİTAK / ULAKBİM - ASOS Sosyal Bilimler İndeksi

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **Ebsco Publishing** tarafından taranmakta ve makalelerin İngilizce özetleri indeksin servisinde yer almaktadır. **Ebsco Publishing:** www.ebscohost.com/titleLists/poh-coverage.pdf

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **TUBİTAK / ULAKBİM** tarafından taranmakta ve dizinlenmektedir.

Tubitak / Ulakbim için ise, www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uvt/sbvt/uvt_journal_index.php?the_db=4&the_year=2010 adresinden takip edebilirsiniz.

Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, **ASOS Sosyal Bilimler İndeksi** tarafından taranmakta ve makalelerin Türkçe ve İngilizce özetleri indeksin servisinde yer almaktadır. <http://asosindex.com/journal-view?id=188> adresinden takip edebilirsiniz.

Adedi	1 Yıllık Yurt Dışı Abonelik / Subscription	1 Yıllık Yurt İçi Abonelik
20 TL	100 \$ veya 75 Euro karşılığı Türk Lirası	120 TL

Yayın Hakem Kurulu

- Prof. Dr. Sacid ADALI** • Turgut Özal Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Eyyup AKTEPE** • Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Türk Dünyası İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü / Azerbaycan
- Prof. Dr. İsmail AKTÜRK** • 9 Eylül Üniversitesi, Bütçe ve Mali Planlama Anabilim Dalı, Maliye Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Kılıçbay BİSENOV** • Kızılorda Korkut Ata Devlet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi - Milletvekili / Kazakistan
- Prof. Dr. Veysel BOZKURT** • İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Viktor BUTANAYEV** • Hakas Devlet Üniversitesi, Arkeoloji Etnografya ve Bölgesel Tarih Bölümü / Hakasya - Rusya
- Prof. Dr. A. Vecdi CAN** • Sakarya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Lütfi ÇAKMAKÇI** • Ankara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Svetlana ÇERVONOJE** • Nicolaus Copernius Üniversitesi, Tarih Bölümü / Polonya
- Prof. Dr. Recai COŞKUN** • Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Mustafa DELİCAN** • İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN** • Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Mehmet DURMAN** • Sakarya Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. İsmail Hakkı DÜĞER** • Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Ercan DÜLGEROĞLU** • Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Süleyman ELİYARLI** • Bakü Devlet Üniversitesi, Tarih Bölümü - Emekli / Azerbaycan
- Prof. Dr. Feridun EMECEN** • İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Birol EMİL** • Yakın Doğu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / KKTC
- Prof. Dr. Hüseyin FİLİZ** • Gaziantep Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. İnci ENGİNÜN** • İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN** • Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Mümin ERTÜRK** • İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türkiye
- Prof. Dr. Vasili GAYFULİN** • Tatar Milli Üniversitesi / Tataristan
- Prof. Dr. Reşat GENÇ** • Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Abdülcebbar GÖKLENOV** • Türkmenistan Azadi Üniversitesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkmenistan
- Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL** • Çanakkale Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU** • Balıkesir Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Eyüp İSPIR** • Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü / Türkiye
- Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ** • Aydın Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Metin KARAÖRS** • Erziyes Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi (Yeni Türk Dili Anabilim Dalı) / Türkiye
- Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI** • Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkiye
- Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ** • İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Bayram KODAMAN** • Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
- Prof. Dr. Lev P. KURAKOV** • Çubuksarı Devlet Üniversitesi, İktisat Fakültesi / Çuvaşistan
- Prof. Dr. Berrak KURTULUŞ** • İstanbul Gedik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı / Türkiye
- Prof. Dr. Zeki KUŞOĞLU** • Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü / Türkiye

Prof. Dr. Abdurrahman KÜÇÜK • Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Emine Gürsoy NASKALİ • Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Roza NESEPOVA • Türkmenistan Azadi Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkmenistan
Prof. Dr. Mustafa ÖNER • Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Emin ÖZBAŞ • İstanbul Arel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Matematik Bilgisayar Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Türker ÖZDOĞAN • George Washington Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü / ABD
Prof. Dr. Metin ÖZKUL • Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Gültekin RODOPLU • İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Recep SEYMEN • İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Sabri SÜMER • Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Muratgeldi SÖVEGOV • Aşgabat Uluslararası Türkmen-Türk Üniversitesi, Türk Dili Bölümü / Türkmenistan
Prof. Dr. İlhan ŞAHİN • Manas Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Kırgızistan
Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN • Kayseri Üniversitesi Eski Rektörü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Almas ŞAYHULOV • Başkurt Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili Bölümü / Başkurdistan
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL • Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Musa TAŞDELEN • Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Ramazan TAŞDURMAZ • Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. İbrahim TATARLI • Sofya Devlet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Bulgaristan
Prof. Dr. İsmail TATLIOĞLU • Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Kantörö Şaripoviç TOKTOMAMATOV • İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü / Kırgızistan
Prof. Dr. Vahit TÜRK • İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Valentina TUGUJEKOVA • Hakas Devlet Üniversitesi, Dil Edebiyat ve Tarih Enstitüsü / Hakasya - Rusya
Prof. Dr. Selçuk ÜNLÜ • Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Stefan VARBAN • Komrat Devlet Üniversitesi / Gagauzeli
Prof. Dr. İsmail YAKIT • Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Durali YILMAZ • İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet YÜCE • Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü / Türkiye
Doç. Dr. Mustafa AYDIN • İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Doç. Dr. İlyas TOPSAKAL • İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi Anabilim Dalı / Türkiye
Doç. Dr. Osman YORULMAZ • Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Ergünöz AKÇORA • Bingöl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü / Türkiye
Yrd. Doç. Dr. İbrahim AKIŞ • İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü / Türkiye
Dr. Muhsin KADIOĞLU • İstanbul Teknik Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi, Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği Bölümü / Türkiye

Yayın / Danışma Kurulu

Prof. Dr. Nevzat ATLIĞ • İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Müziği Konservatuvarı - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Gülçin ÇANDARLIĞOĞLU • Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Bayhan ÇUBUKÇU • İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi - Farmakognozi Ana Bilim Dalı - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ERKAL • İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü - Emekli / Türkiye
Prof. Dr. Orhan TÜRKDOĞAN • Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü - Emekli / Türkiye

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI'NA GÖNDERİLECEK YAZILARDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Türk Dünyası Araştırmaları iki ayda bir yayınlanır. Gönderilen yazılar yazı kurulundan ve hakem heyetinden geçtikten sonra yayınlanmak üzere sıraya konulur. Prensip olarak, "**Türk Dünyası Araştırmaları**" ve "**Türk Dünyası Tarih Kültür**" dergilerinde çıkan yazılar ve **Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı**'nce yayınlanan kitapları kaynak olarak gösteren yazılara öncelik verilmektedir.

2. Yayın Kurulumuzca, "**Türk Dünyası Araştırmaları**" ve "**Türk Dünyası Tarih Kültür**" dergilerinde yayınlanacak araştırmalarda: Orta Asya: *Türkistan*; Maverâü'n-Nehir: *Aşağı Türkistan*; Amu-Derya: *Seyhun*; Sir-Derya: *Ceyhun*; Türki Cumhuriyetler; *Türk Cumhuriyetleri* gibi milli terimlerimizin kullanılması uygun görülmüştür. Yazarlar, yayın kurulumuz tarafından yayınlanacak yazılarda, bu terimlerin otomatik olarak değiştirilebileceğini kabul etmiş sayılırlar.

Yazarlar mektup ve elektronik posta adreslerini de bildirmelidir.

3. Makale Metni: A4 boyutunda (29.7x21 cm) kâğıtlara, MS Word programında, *Times New Roman* veya benzeri bir yazı karakteri ile 10 punto, 1.5 pt satır aralığında yazılmalıdır. Dipnotlar 8 punto (normal) Times New Roman Türk fontu ile dizilmelidir. Sayfa kenarlarında 3'er cm boşluk bırakılmalı ve sayfalar numaralandırılmalıdır. Paragraflar 1 cm (4 karakter) içeriden başlatılmalıdır. Makaleler PC uyumlu *Microsoft Word* veya ".doc" uzantılı belge oluşturmaya elverişli herhangi bir kelime işlem programında yazılarak e-posta adresimize ve CD kaydı ve iki nüsha kâğıt çıktısıyla adresimize gönderilmelidir. Eski harfli metinler *Universal Word* ve benzeri programda yazılmış olmalıdır. Yazarlar istedikleri transkripsiyon sistemini kullanabilirler. Ancak dizgi imkânları da göz önünde bulundurularak, mümkün olduğunca Türkiye'de yaygın olarak kullanılan transkripsiyon sisteminin kullanılması gerekir. Özel bir yazı karakteri kullanılmış ise, belgeyle birlikte söz konusu karakterlerin fontlarının da gönderilmesi gerekmektedir.

Metin içinde vurgulanması gereken kısımlar, koyu değil *eğik* harflerle yazılmalıdır. Alıntılar *eğik* harflerle ve tırnak içinde verilmeli; beş satırdan az alıntılar satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın iki yanından 1 cm içeride, blok hâlinde, 1 satır aralığıyla ve 9 punto ile yazılmalıdır.

4. Makale içi başlıklar: Makalede, konunun işlenişine göre rakam-harf sistemi esas alınarak ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir.

5. Türk Dünyası Araştırmaları'nda yayımlanmayan yazılar, istek hâlinde iade edilebilir.

6. Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi'nin dili Türkiye Türkçesi'dir. Gerek görüldüğü hallerde, Çağdaş Türk lehçelerinde yazılmış yazılara da yer verilir. Yazılarda kullanılacak şekil, resim vb. malzemenin orijinallerinin yüksek yoğunlukta taranmış "jpeg" formlarının veya kaliteli fotoğraflarının gönderilmesi şarttır.

7. Yazıların bilimsel sorumluluğu yazarlarına aittir.

8. Kaynak gösterme: Dipnotlar, atıf ve açıklama için kullanılabilir. İki hâlde de sayfa altında gösterilir. Bir eserin ilk kullanımında kaynak ve yazar adının tam künyesi, aynı yazarın birden fazla eserinden yararlanılması durumunda ve genel olarak herhangi bir kaynağın sonraki kullanımlarında kısaltma ve basım yılı tercih edilebilir.

Örnek: Prof. Dr. Turan YAZGAN, *İktisatçılar İçin Sosyal Güvenlik Ders Notları*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayını, 2. Baskı, s. 135, İstanbul 2011.

9. Kaynaklar: Makalenin sonunda, çalışma esnasında yararlanılan kaynaklar, yazarların soyadları esas alınarak alfabetik biçimde sıralanmalıdır.

Örnek: TÜRKDOĞAN, Prof. Dr. Orhan, "Günümüzde Toplumsal Şiddet ve Kültürel Boyutları", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Yıl: 35, Cilt: 102, Sayı: 203, Mart-Nisan 2013, s. 9-45.

Not: Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi'ne göndereceğiniz makalelerinizi makale.turan.org.tr adresine girerek gönderebilirsiniz.

ISSN: 0255-0644

«TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI»
Bakanlar Kurulu'nun 20.7.1980 tarih ve 8/1307 sayılı kararıyla kamu yararına hizmet veren vakıf olarak kabul edilerek vergi muafiyeti tanınmış olan
«TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI VAKFI»nin hakemli, uluslararası, süreli ilmî yayın organıdır.

İ Ç İ N D E K İ L E R

ARŞİV BELGELERİ VE BAZI DÖKÜMANLAR IŞIĞINDA HAMİDİYE SULARI'NIN TÜRK TIP TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMİ VE YORUMLAMALAR	
<i>Prof. Dr. Ayşegül Demirhan ERDEMİR</i>	9
SİYASİLERİN BEYANATLARI ÇERÇEVESİNDE 27 MAYIS DARBESİNE GİDİŞ SÜRECİ (27 EKİM 1957 - 27 MAYIS 1960)	
<i>Yrd. Doç. Dr. Zehra ARSLAN</i>	33
ŞAH ABBAS (1587-1629) ZAMANINDA SAFEVİ DEVLET TEŞKİLÂTI'NDA YAPILAN DÜZENLEMELER	
<i>Yrd. Doç. Dr. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU</i>	83
I. PETRO'NUN HAZAR SEFERİ VE 18. YY. RUS-AZERBAYCAN İLİŞKİLERİNE DAİR BAZI BELGELER	
<i>Dr. Şahin DOĞAN</i>	105
ÇARLIK VE BOLŞEVİK RUSLARININ TÜRKMENİSTAN'DA UYGULADIĞI DİN POLİTİKASI VE TÜRKİSTAN ÖRNEĞİ	
<i>Ekrem ÖZBAY</i>	131
KIBRISLI TÜRKLERİN KURDUĞU DİRENİŞ ÖRGÜTLERİ VE DR. FAZIL KÜÇÜK	
<i>Rukiye MADEN</i>	169
YEN T'IEH LUN'DA BİR TARTIŞMA (I): ÇİN GENİŞLEMELİ Mİ? (M.Ö. 81)	
<i>Arş. Gör. Kürşat YILDIRIM</i>	189
OSMANLILARDA KONARGÖÇER-YERLEŞİK MÜNASEBETLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	
<i>Doç. Dr. Faruk SÖYLEMEZ</i>	201

TRABZON'UN ORTAÇAĞDA TİCARETTEKİ YERİNE BİR BAKIŞ	
<i>Doç. Dr. Ali İPEK</i>	215
MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİNİN POETİKASINDA PSİKOLOJİK TEMAYÜLLER	
<i>Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABULUT</i>	225
TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI VAKFI İKTİSADİ İŞLETMESİ 2013 YILI YAYIN LİSTESİ	
<i>TDAV</i>	239